

Kutatási beszámoló

A kutatás címe:

Erdélyi termőtalajok aktív gyommagtartalékának felmérése

Kutatócsoport: dr. Nyárádi Imre-István, egyetemi adjunktus (kutatásvezető),
Sapientia EMTE, Kertészmérnöki Tanszék
Nagy Lehel, kertészmérnöki szakos hallgató,
Sapientia EMTE, Kertészmérnöki Szak

A kutatási szerződés időszaka: 2015. június 01. - 2015. december 31.

A mezőgazdasági területek elsődleges gyomforrása a talajok gyommagtartaléka, illetve a talajban található vegetatív szaporító képletek. Ezek ismerete alapján rálátást nyerhetünk az adott területek várható gyomosodására, és egy hatékonyabb gyomszabályozási tervet dolgozhatunk ki.

Erdély vonatkozásában a talajok gyommagkészletére vonatkozó szakirodalmi adatok szegényesek és nem aktuális felmérések adatait közlik. Ezek közül megemlíthetők Anghel és mtsai. (1972), Chirilă (2001), valamint Fritea és mtsai. (2013) munkái. Az említett munkák szerint akár több tízezer gyommag is kimutatható 1 m² területen, a talaj művelt (0-30 cm-es) rétegében.

A hiányosságok pótlása érdekében célul tűztük ki, hogy Erdély termőterületein felmérjük a talajok aktív gyommagtartalékát, oly módon hogy eredményeink tegyék lehetővé a vizsgált területek összehasonlítását termőhelyi adottságok, hasznosítás, vetésszerkezet és az alkalmazott (termesztés-) technológiai szint szerint.

Előmunkálatként kísérletünk adatai Maros megyei termőhelyekre vonatkoznak, ahol 2015-ben különböző növényállományokkal termesztett és eltérő talajművelésben részesített területek aktív gyommagtartalékát határoztuk meg. Ugyanakkor elkezdtük kutatásunkat kiterjeszteni más megyékre is (pl. Hargita, Kovászna, Szatmár), ahonnan kukoricatarlókról gyűjtöttünk talajmintákat.

Kutatásunk során a kijelölt mintapontokban 15×15 cm-es mintaterületekről talajmintákat gyűjtöttünk be, 5 cm-es rétegekben a talaj 20 cm-es mélységéig hatolva. Ezt követően ezek műanyagtálcákon szabadföldi körülményekben lettek elhelyezve, ahol a vizsgálati időszak alatt szükségszerűen árnyékolva, öntözve és lazítva voltak a kísérleti minták.

A kicsírázott gyomnövényekre vonatkozó adatgyűjtés 10 napos periodicitással történt. A kicsírázott gyomnövényeket szikleveles állapotban történő azonosítás után eltávolítottuk. Az adatfeldolgozás során az egyedszámra (aktív gyommagkészletre) és ennek eloszlására összpontosítottunk.

Eredményeink kimutatták, hogy:

- a vizsgált területek aktív gyommagtartaléka több ezres nagyságrendű, gyakorlatilag akár egy évtizedig biztosíthatja azt a gyomborítást, amely a termesztett növényállományokat képes elfojtani;

- jelentős eltérések észlelhetők a különböző növényállományokkal hasznosított és eltérő talajművelésben részesített területek aktív gyommagtartaléka nagyságrendjében;

- a gyommagkészlet legnagyobb részaránya a kétszikű gyomnövények csoportjához tartozik.

Egy átfogó helyzetkép és végleges következtetések, illetve a gyomszabályozási eljárásokra vonatkozó javaslatok megfogalmazása a kísérletek további folytatását követelik.

Eddig elért eredményeinket 2016-ban szervezendő szakmai fórumokon fogjuk bemutatni, illetve szaklapokban közölni.

Köszönjük kutatásunk támogatását.

Nyárádtő, 2015. december 19.

dr. Nyárádi Imre-István